Ч. 122 Четвер 4 (16) червня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провинциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Послїдні хвилї парляменту. — Манїфести на всї боки. — Іспаньско-американьска війна.)

В палатї послів був вчера великий рух мимо того, що не було засїданя. Більша часть послів прийшла пращати ся — ну, та й забрати диети. Длятого при касї був найбільший рух і гудїло як в улю, але не від тих пчіл, що приносять до него мід, лиш від тих, що з него забирають. Виплачувано диети за послїдних 14 днїв вчисляючи в то і вчерашний день, хоч засїданє було відкликане. В палатї явили ся також мінїстри ґр. Тун і др. Бернрайтер та конферували в палатї послів з поодинокими послами з правиці і лївиці. Зібрали ся також предсїдателї клюбів лївиці і по короткій нарадї ухвалили видати манїфести до виборців, а опісля радили поодинокі клюби над тими манїфестами.

Коли би так Ради державної не закрито, то панове посли були би ще вчера або нинї розкричали ся в палатї, але що їм перед самим носом замкнено не сьвяте для многих з них місце законодавства, то они — розписали ся. Манїфести лїтають тепер на всї боки. В манїфестї парляментарної більшости каже ся:

„Більшість з повним пожертвованєм робила все, щоби дати можність завести в парляментї правильну роботу; уникала всего, що могло тій роботї в який небудь спосіб ставати на перешкодї: вирекла ся нового вибору давної президиї, зрекла ся острих средств порядкових на случай галабурд, приняла без опозициї змінені в користь Нїмців розпорядженя язикові, не старала ся о то, щоби розправа язикова була скорочена. Більшість парляментарна старала ся о то, щоби завела ся нарада над важними проєктами законів, а то з одної сторони длятого, щоби берегти конституційні права парляменту, з другої длятого, щоби прийти в поміч тяжко покривдженому господарству народному. Але опозиция на конференциї предсїдателїв клюбів відкинула всї предложеня більшости, а та мусїла виречи ся дальших заходів в сїм напрямі, бо теперішний хибний реґулямін не виключає можности, щоби меншість ставила перешкоди і недопустила нарад над пожиточними і важними предложенями та збільшила заколот в палатї.

„В виду того мусїла палата послів застановити на ново свої роботи без заспокоєня навіть в найскромнїйшій мірі потреб тяжко пригнобленої людности рільничої, ремісничої, промислової і робітничої. Дуже важна і необхідна в інтересї монархії угода з Угорщиною, котрої успішне залагодженє принесло би велику пільгу сїй половині держави і рівночасно принесло би поміч фінансам краєвим, полишила ся і дальше незалагоджена. До вибору комісиї язикової не дійшло а не менше лиш 51 бесїдників опозиційних було записаних до голосу в хвили замкненя сесиї.

„Більшість висказує глубокий жаль з причини такого стану річи, за котрий з цїлою совістностию може скинути з себе одвічальність, та заявляє, що готова і дальше зробити для правительства всяку жертву, впрочім о стілько, о скілько та жертва не доводила би до абдикациї з єї становища яко більшости і до виреченя ся єї основних засад, висказаних в проєктї адреси з 1897 р.“

На конференциї всїх клюбів опозицийних ухвалено позіставати і дальше в тактичній звязи а у важних хвилях скликати навіть підчас перерви парляментарної конференциї, щоби можна однодушно дїлати. Конференция сконстатувала також однодушність опозиции в обставаню при тім, щоби розпорядженя язикові були знесені.

Манїфест німецкої партиї поступової заповідає, що борба о істнованє німецкого народу буде вести ся і дальше. В Австриї розходить ся тепер вже не о розпорядженя язикові, але на жаль о борбу з противниками, з котрими годї чесно порозуміти ся. Ті противники хотїли би зруйнувати Австрию, зробити більшу часть провінций славяньскими. Партия поступова жалує того, що треба було применити §. 14, але мимо того она не допустить до нїякої позитивної працї парляментарної, доки розпорядженя язикові не будуть знесені.

Німецка партия людова висказує свій жаль з того, що правительство не научене досьвідами зволїкає з примінєнєм одинокого средства заведеня мира в державі, яким єсть знесенє розпоряджень язикових. Протестує відтак против всякого змаганя, щоби нарушити або обійти конституцию, а особливо против надуживаня §. 14; остерігає перед пробами абсолютизму і незнесеня розпоряджень язикових, яко на безвзглядний обовязок правительства. Нарід німецкий — каже ся в манїфестї — жадає остаточного порішеня і не признасть анї не стерпить нїякого такого, котре би не відповідало его правам і чести народній.

Манїфест вільного німецкого союза каже, що партия ся стоїть непохитно на основі німецкої „спільности запоруки“ (Gemeinbürgschaft), домагає ся як найскоршого знесеня розпоряджень язикових, як найскоршого заведеня спокійнїйших відносин парляментарних і

---

5)

Послїдна воля.

(Із шведского. — Віктора Ґуґа Вікстрема).

(Дальше).

Оттак визначив він хід мого житя. Я мав піти в далекий, далекий сьвіт, без нїчиєї підпори і помочи, навіть не знаючи нїкого. Та й під якими прикрими услівями! До вісїм днїв мав я покинути мої рідні сторони, до трох місяців Швецию. Як він то все хитро придумав. Менї не вільно було брати більше гроший, як лиш тілько, кілько було потреба на дорогу до якогось портового міста, щоби там вишукати собі яку службу на пароходї, чи то за паляча, чи за молодшого матроза. Навіть не вільно менї було покидати край яко джентильмен, лиш зараз вступити до низшої кляси, де я міг заробити собі на хліб тяжкою працею рук. Та й що був би я вдїяв, як би був приїхав до Гамбурґа або Льондону яко подорожний панок? Як би я шукав роботи, мене би всюди відправляли з недовірєм, бо моя постава і одїж показували аж надто, що я не з кляси робітників. Нї лїпше, щоби я опинив ся за границею чорний, з грубими руками і робітничій одежи; тогди міг би я мати надію, що знайду хоч якусь малу службу.

Вже на другий день почав я лагодити ся в дорогу. Я постарав ся через бурмістра о паспорт, „важний для Віллема Лїнкольна Ріда на десятилїтну подорож по Европі і Америцї“. „Подорож!“ Бо й як то було инакше назвати? Хоч в европейских державах по найбільшій части не потреба паспорта, то я все-таки казав собі єго виставити, щоби на случай потреби мати якусь леґітимацию.

Десятилїтна подорож — без гроший! То можна було дійстно назвати авантурним житєм.

Мій переказ на двіста фунтів штерлїнґів і паспорт сховав я до череса, котрий дав собі умисно зробити і носив на тїлї. Коли би якісь розбійники стягнули з мене одїж, то чейби лишили мене в сорочцї.

Вся моя ґардероба складала ся з двох одїнь, одного переношеного щоденного і мягкого капелюха з широкими крисами, і нового синього одїня, яке носять моряки. Крім того мав я ще трохи біля.

По полудни, в день по отвореню завіщаня, стояв я на веранді дому, де перебув молоді лїта, готов єго покинути. Вся челядь стояла коло мене, Цезар цїлував мене по руках, мала Ґануся наставила менї губоньки.

Мимо того, що Цезар противив ся тому, заніс я свій пакунок сам аж на дворець зелїзницї, купив собі білет третої кляси до Ґотенбурґа, і розпочав мою подорож, не знаючи яка жде мене судьба.

2. ГЛАВА.

Підчас моєї подорожи до Ґотенбурґа міг я собі ще досить спокійно їхати. Що від часу до часу влїзуть до мого пересїку пяні люди, котрі зовсїм не будуть соромити ся, знав я то вже від давна, бо то такий старий шведский звичай, і то мене тепер не гнївало. Майже здає ся, як би зелїзницї в Швеції ставили собі головно за цїль показати заграничним подорожним, якого спустошеня наробило піяньство в народї. Судячи по великім числї пяниць в нашім поїздї, можна було майже погадати, що піяньство дає тут право до безпечної їзди.

Але часом зайшов до мого пересїку і тверезий чоловік, з котрим я міг спокійно побалакати, а коли я так познакомив ся з кількома подорожними, що їхали разом зі мною, насунулось менї з конечности спостереженє на очи, котре мене здивувало. Від коли я перебрав ся в моє щоденне витерте одїнє і заїхав далеко від моїх давних сторін домашних, змінили майже всї люди своє поведенє супротив мене. Давнїйше були чемні і мали увагу, тепер кондуктори визьвірювали ся на мене, робітники мене дусили, а пани дивили ся з гори на мене. А всю ту зміну наробила лиш витерта одїж та зімнятий капелюх.

Аж тепер побачив я, що правду каже приповідка: Одїж робить людий, і чим я старший, тим більше мене то переконує. Може бути, що суть фільософи, котрі судять людий

каже, що партия возьме охотно участь в плодовитій роботі та буде виступати против всяких змагань спинюваня такої роботи, але під услівем, що правительство дасть їй відповідний ґрунт до того.

Маніфест християньско-социяльної партиї зазначує також, що стоїть також при „спільній запоруці" німецкій, але й стоїть вірно при своїй вітчині, Австриї, та есть кріпко переконане, що Німці зможуть власною силою відзискати приналежне їм в державі становище.

Цїла війна іспаньско-американьска якось дивно веде ся, а більша часть вістий з поля війни якось нагадує американьский гумбуґ. То доносять о кровавих битвах, то знов кажуть, що нїхто не згинув в битві, або лиш один чоловік; рахують тілько а тілько затоплених або розбитих кораблїв, а відтак доказують, що ті кораблї зовсїм неушкоджені плавають по мори або стоять спокійно в якімсь порті. До таких вістий належить мабуть і та, котра казала, що американьске войско виступило коло Ґвантанамо на Кубу і там розложило ся укріпленим табором, та вже видержало кілька атаків іспаньских. Правительственні круги в Мадридї дістали вість від якоїсь приватної особи, що вісти о битві під Ґвантанамо суть зовсїм неправдиві, бо доси анї один Американець не станув на Кубі. Під Ґвантанамо не була битва з Американцями лиш може стичка з повстанцями. Але хоч може і ся приватна вість не зовсїм каже правду, то все-таки здає ся, що похід Американцїв на Кубу не розпочав ся на добре. Атже навіть адмірал Самсон не має що більше донести свому правительству як лиш то, що якийсь поручник їздив на реконесанс в глубину заливу коло Сантхаґо і переконав ся, що там стоїть вся фльота Сервери. Після депеші з Кап-Гаїті, яку одержали в Ню-Йорку висадили Американцї коло Ґвантанамо знов 300 вояків зі своеї маринарки і коло сеї місцевости стоїть тепер всего 900 Американцїв — число чей дуже маленьке.

Новинки.

Львів дня 15-го червня 1898.

— Відзначеня. Є. Вел. Цїсар надав пяту ранґу ad personam радникови Двора, старшому прокураторови державному у Львові Филип. Воронецкому, а шесту ранґу ad personam радникови суду краевого у Львові Генр. Гайдерерови, а то при нагоді іменованя его прокуратором державним.

— Є. Е. п. Намістник гр. Лев Пінїньский приїхав вчера до Станиславова в товаристві старости п. Залевского. На зелїзничім двірци повитали п. Намістника: рада повітова, староста п. Прокопчиц, рада міска з бурмістром і богато депутацияй.

— В справі кас Райфайзена їздив — як звістно — член Видїлу краевого, др. Савчак, до Долїшної Австриї, Чех і Морави, де такі каси позаводжено вже від давна. Повернувши з тої подорожи, зложив др. Савчак п. Маршалкови краевому обширний мемориял в справі тих кас.

— З Видїлу краевого. З причини недуги члена Видїлу краевого п. Едв. Єнджейовича, покликано до урядованя заступника того члена Видїлу п. Едв. Брикчиньского і передано ему управу департаменту рільничого.

— Раду громадску в Глинянах розвязано дня 13 червня. Правительственним комісарем постановлений п. Роек.

— Фундация релїґійна. П. Мария Антонина Захарияcевичева, вдова по официяли дирекциї скарбу у Львові, жертвувала один заставний лист краевого банку на 100 зр. на Преображеньску церков у Львові при „Народнїм Домі", щоби кождого року при тїй церкві відправлено богослуженє за еї покійного мужа.

— Образ Корн. Устияновича „Гуцулка", пущений на льотерию, виграє перше число льотериї львівскої витягнене дня 22 с. м. Зголосити ся по відобране треба до канцеляриї Наукового товариства ім. Шевченка у Львові ул. Академична ч. 8.

— Товмацка філїя „Просьвіти" устроює дня 19 с. м. господарске віче в Петрилові. Віче розпічне ся о годинї 3-ій з полудня по торжественній вечірни. На тім вічу будуть бесїди: про причини упадку наших хлїборобів, про школи і читальні, про товариства. — Видїл філїї просить доохрестних Всч. оо. духовних, щоби в тім дни відправили скорше богослуженя і заохотили своїх парохіян до численної участи в вічу.

— Добра земля на продаж. О. Алекс. Білинкевич оголошує в „Ділї" ось таку вість: Громада Волківцї довідала ся, що обшар двірский в тім селї є на продаж. Она розгоріла охотою цїлий той обшар закупити. До него належить 600 моргів найкрасшої землї, рівнина, води усюди доволї, та такої землї не знайде ся в цїлій Снятинщинї, ба навіть і в Городенщинї. До того належать три млини, чотири доми і дві чи три коршми. Дім один дає 200 зр. а другий 50 зр. річного доходу; в першім містить ся жандармерия, в другім почта. Двір і обійстє мало лишити ся при теперішнім властителю. Те все лишив дідич за 185.000 зр. Табулярного довгу є 115.000 зр. в Товаристві кредитовім земскім, а парцелянти мали би 70.000 зр. заручити своїм ґрунтом. Зроблено вже навіть перші кроки; Видїл краевий через свое бюро парцеляцийне обіцяв перейнити на банк краевий довг табулярний і тих 70.000 зр. також, а парцелянти платили би в двох ратах річно по 7 зр. від одної сотки через 24 роки і тим сплатили би весь процент і капітал. Хто би взяв морґ за 200 зр., платив би через 24 роки по 14 зр., що вчинило би за той час 336 зр. А такої землї морґ платить ся тут по 400 зр. і то готовими грішми. За 400 зр морґ платив би 28 зр. річно, а за 24 роки заплатив би 672 зр. але така земля рівна є огородови, а за морґ огорода платить ся тут що найменьше 800 зр. готовими грішми. Сусїдний дідич Віднова парцелює, але поволи, свої лани; беруть у него і платять в семох рівних ратах по 580 зр. за морґ, що з процентами внесе 800 зр. по 7 лїтах. Ґрунт той супротив тутешної землї ледви вартає 200 зр. і аж по 7 роках має ся дістати якесь письмо, а тут є від разу всяка безпека і незрівнано дешевше і богато лїпше поле. Громадяни отаксували те добро так: доми, коршми і млини на 20.000 зр., а 165.000 зр. розложили на 600 моргів землї, то морґ від 125 зр. до 420 зр. менче більше. Та на жаль, коли прийшло до запису, охота поволи притихла і зголосило ся невелике число. З усїх боків стали відраджувати то свої, то чужі, і невеличке число умалїло та здає ся, що зі всього того нїчо не буде. Та може би де в сьвітї знайшли ся люди, що би хотїли набути що-найлїпшої землї

„після їх вартости", або процентовичі, котрі увзглядняють „дійстні" відносини, але велика маса судить завсїгди по одежи. Сумно, але правда. Встидаємо ся свого найлїпшого приятеля, чоловіка зовсїм честного і знаменитого, коли ходить в зношеній одежи, а кланяємо ся низенько дуракови, що парадує в оксамитах і шовках. Одїж робить мужчину — а ще більше жінку.

Зразу ті спостереженя викликували в менї огірченє, я почав понуро роздумувати над моєю сумною долею. З двома одїнями і десять коронами їздити десять лїт за границею не можна прецї уважати за приятність. А що-до тих десять корон, то я уважав їх за то, що „конче потреба" на подорож до Ґотенбурґа і не взяв більше, хоч бурмістр з правдивої прихильности хотїв менї трийцять дати. Потїхою для мене у всїм горю була та гадка, що я не лишив дома анї свояків анї приятелїв. Крім Цезаря і малої Ганусї, того „сонїчка", не було нїкого, заким би я тужив, а мимо того видавало ся менї все так пусто довкола мене.

Але я всї ті мої думки пустив з вітрами і надув ся. Прецї я ще молодий і здоровий, а цїлий сьвіт стоїть менї отвором. Хто знає, може ще стану фельдмаршалом або президентом! Коли вуйко Боб споглядає тепер на мене з неба, то нехай видить, що его Віль не тратить відваги.

Приїхавши до Ґотенбурґа, забрав я свое шмате і пішов на передмістє Мастуґет, бо там можна було дістати дешевшу станцию і харч для моряків. В годину опісля був я вже знову на улици, щоби шукати собі якої служби.

Розуміє ся, що я пішов передовсїм до порту і там зайшов случайно як-раз на то місце, де я перед десяти роками вийшов на беріг. Та перша моя виразна згадка врізалась була менї глубоко в душу. Я пізнавав кождий камінь на тротоарі на гребли, кождий маґазин, кождий паровий журавель; ба навіть менї здавало ся, що я вже видів колись давнїйше тих хлопцїв, що розносили ґазети.

Відтак переїхав ся я по порті, придивив ся кораблям і нїби їх собі вибирав. На тім кораблі хотїв би я їхати, на тім нї! Менї здавало ся, що я таки дійстно потребую лиш вибрати!

Набравши відваги став я ходити від одного судна до другого, та питати місця, але надармо. Декотрі капітани приняли мене чемно, другі обійшли ся зі мною простакувато. Один спитав мене, чи я хочу купити собі білет яко пасажир, другий, чи я гадаю, що его судно то бюро, де раять службу. Так минув день. Утомлений від того лаженя пішов я „домів", попоїв трохи і ляг спати.

Так ходив я через три днї, а все так само без успіху. Ґаздиня, у котрої я мешкав уважаючи по моїм худенькім пакунку, хотїла щоби я їй заплатив. Коли я їй заплатив осталась менї ще лиш одна корона. Я бачите не жалував собі закурити, послухати трохи музики та випити кілька повниць пива. А звістно, що з десяти коронами далеко не зайдеш.

Але тепер був я вже змушений працювати, коли не хотїв з голоду гинути або як волоцюга дістати ся до арешту. Досьвіта пішов я знову до порту, щоби найняти ся за ставляча [1]). Мене спитали, чи я вже був ним коли перед тим? Нї! Чи я вже говорив з котрим із старих ставлячів, або з яким з їх базів? Нї! Ну, то й не дістану роботи.

Красний порядок! Не дістане ся роботи, коли не вижебрае ся позволеня до неї!

Отже треба було розпитати якого прихильного база.

Я ходив по гребли то сюди то туди і приглянув ся одному і другому. Наконець знайшов я того, котрого менї було потреба: Був то костистий, присадкуватий чоловічок, з круглим і вдоволеним лицем.

Я приступив до него і здоймив капелюх.

— Шукаю роботи тут в порті. Може би Ви менї яку параили?

— А ти як називаєш ся? — спитав він мене.

— Віллем Лїнкольн Рід.

— Дивне якесь імя — гм! Якийсь Анґлїєць, чи що?

— Американець з роду, але зріс в Швеции.

— Та хочеш тут за ставляча стати?

— Нї, лиш доти, доки не знайду місця за молодшого матроза або за паляча.

— Добре і то знати. Тут так богато ставлячів. Але з тебе здоровенний хлописко. Ти не робітник. Покажи менї свої руки.

Він глянув по них.

— Здорові, але делїкатні і білі.

— Я лежав два місяцї на нервівку, вісїм днїв тому назад приїхав в села, де трохи поправив ся — збрехав я зухвало.

— Так? — Ану-ко возьми міх муки на свої плечі!

Я завдав собі на плечі з цїлою елеґанциєю мого вправного тїла.

— Славно! Будеш робити підо мною. На початок дістанеш корону і пятьдесять ер [2]).

---

[1]) Ставлячами (Stewer, Stauer) називають ся робітники в портах, котрі мають не лиш зносити всякий набір на корабель, але й уставляти там всї паки, міхи, бочки і т. д. після з гори означеного пляну, так, щоби на кораблі була рівновага і щоби він не перехиляв ся анї в один анї в другий бік, та щоби найтяжший набір лежав на самім сподї корабля. Підприємцї, що наймають ся до такої роботи і держать собі ставлячів, називають ся базами.

[2]) Шведска корона (срібна монета Krona) має вартість наших 67 кр. і дїлить ся на 100 ер (Oer), отже ера трохи більше як нашого пів крейцара.

морґ від 125, 200, 300 до 420 зр. А найліпше, хто би мав готівку, тому би зараз бюро парцеляцийне сплатило пайку табулярного довгу і такий став би властителем купленого ґрунту і мав би свою власну чисту табулю. Хто не має всїх гроший, то би табулярний довг лишив ся на парцели, а він би половину вартости платив через 24 роки, розуміє ся о богато менше, як 7 зр. річно. А хто з близька Вовчковець, округа судового Снятин або Заболотів має табулю чисту, може взяти забезпеку на ґрунт та платити так, як місцевий. Хто би хотїв де що довідати ся близше, най удасть ся до уряду парохіяльного Вовчківцї коло Заболотова письменно або устно.

— **З краківскої вязниці** хотїла утечи громадка вязнїв передвчера вечером, а кількох між ними і один засуджений на смерть убийник, мали вже перепиловані кайдани. Вікно без решітки було вже приготоване до утечи. Заряд вязницї замітивши то, візвав полїцию, котра перешкодила намірови злочинцїв. Підчас того підняли вязнї в казнях крик і тому в містї пішла поголоска, немов би у вязници убито двох вязнїв і поранено кількох дозорцїв. Однако тї поголоски неправдиві, бо полїция не добувала навіть оружия.

— **Намірене убийство дитини.** Дня 10-го червня ставала перед судом присяжних у Львові 28-лїтна служниця Фр. Чубска, обжалована о намір убийства власної дитини. Она дала була свою шїснайцять-місячну дитину на село на виховок, але коли втратила службу і не мала чим дальше платити за удержане дитини, принесено і віддано її дитину. Чубска, боячи ся через дитину втратити службу, до котрої була недавно дістала ся, постановила позбутись дитини, і кинула єї до каналу. Однак мешканцї камениці зачули плач дитини, візвали завчасу полїцию, і дитину удало ся вирятувати. Чубска перед судом боронила ся тим, що дитину нехотячи випустила з рук до каналу. Але таке товковане противило ся зізнаням сьвідків і трибунал засудив єї на три роки тяжкої вязниці.

— **Град** навістив в часї від 26 мая до 4 червня с. р. отсї місцевости: Дмитровичі львівского повіта, Коршів брідского повіта, Ласківцї і Могильницю коло Будзанова, Рокитно, Ковеничі, Черниxів, Острів, Кремянку, Баранчичі, Озеряни, Адамів, Добранївку, Ланки, Черляни, Звиняч. Лещків, Потік, Мацьковичі, Накло, Струсів, Стібно, Гапківцї, Моравець, Старемісто, Хоростків, Чишки. Тернавку, Шипівцї, Антонївку, Хомяківку, Пищатинцї, і ин. Взагалї сей рік дуже богатий на гради. В деяких місцевостях наробили гради дуже богато шкоди.

— **Не удало ся.** Перед кількома днями вечером в містї Лодзї в Росиї зловлено на горячім учинку підпалу Файвля Левізона, що за намовою і заплатою старав ся підпалити одну фабрику трикотів. Фабрикант хотїв в той спосіб зробити добрий „ґешефт“, полатати свої фінансові дїри та ще якусь часть із сподїваної премії сховати на „злї часи“. Специялїста Файвля Левізона спровадив він умисне аж з Варшави до урядженя пожару, а сам приготовив своє alibi на час дожиданої катастрофи. Але-ж сильно перечислив ся на тім інтересї, бо чуйне око полїциї слїдило від довшого часу фабриканта. Вечером, коли робітники опустили фабрику, приступив Файвель до роботи: пообливав нафтою знаряди і матерыяли, порозкладав міхурі з бензиною і запалив сьвічку в паперовім пуделку, котре при догаряню сьвічки мусїло викликати огонь в цїлій фабрицї. Але як раз в рішучій хвили вискочили два полїцийні аґенти, сховані за машинами і зловили специялїста за руки. Файвель на вид так несподїваних гостий уважав за найвідповіднїйше виявити цїлу тайну своєї задачи і видав самого фабриканта яко виновника тої хитрої штуки. І ось несподївано, коли фабрикант, повний веселих гадок на лїпшу будучність виходив з богато одїтою своєю любкою з синагоги, де був на шлюбі, полїция приарештувала его і замість на весїльну гулянку завезла его до — криміналу.

— **Обтесаний ніс.** Жив собі в Берлинї один панок з так могутним носом, що міг за него одержати безпечно першу нагороду на всесьвітній виставі носів. Але що люди не дуже собі хвалили его окрасу лиця і висьмівали на кождім кроцї, властитель носа постановив за всяку цїну его позбути ся. Ходив до найславнїйших хірурґів в столици і питав, чи не могли би его носови надати подобу трохи звичайнїйшу. Піддано его операциї і обтїсувано могутний ніс доти, доки не став подібним до людий. Тепер ходить той пан спокійно і вдоволено по улицях, не звертаючи вже на себе нічиєї уваги.

— **Зухвалий злодій.** До помешканя посесора з Кривотул під Отинією, С. Цвібля, закрав ся в ночи якийсь злодій і зачав порати ся по шуфлядах з дорогоцїнними річами. Цвібель почув се і зловив непрошеного гостя з заду за руку, думаючи, що то его наймит. Але зараз по голосї злодїя переконав ся, що помиляє ся, тим більше, що зухвалий пташок добув з кишенї револьвер і вистрилив. Куля хибила, а коли злодюга міряв до Цвібля и друге, той вхопив за курок, і недопускаючи до вистрілу, став кричати о поміч. Збігла ся служба, звязала злодїя і відставила до судового арешту в Отинії.

— **Померла** Анна з Васильковских Княгиницка, вдова по сьвященику, дня 11 с. м. в 77-ім роцї житя, в Плавю коло Сколього, у о. Юл. Лучаковского.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция державних зелїзниць** оповіщує: Дня 1 червня с. р. отворено перестанок „Радомілїц“, котрий лежить поміж стациями Накрі-Нетолїц і перестанком Лїбеїц на шляху Накрі-Нетолїц-Нетолїц місто, для руху особового і пакункового.

Дотепер тілько для перевозу товарів служачий шлях Гайлїґенштадт-Пратер-Лявергавс отворено дня 1 червня с. р. для руху особового.

Торг збіжевий.

Львів дня 15-го червня: Пшениця 10·— до 10·90 зр.; жито 8·25 до 8·75; ячмінь броварний 7·— до 8·—; ячмінь пашний 7·25 до 8·25 овес 7·80 до 8·20; ріпак —·— до —·—; горох 7·— до 9·—; вика 6·25 до 6·75; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 7·— до 8·—; гречка 8·— до 9·—; конюшина червона галицка 35·— до 40·—; шведска 60·— до 70·—; біла 30·— до 40·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·60 до 5·80; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—.

Телеґрами.

Віденъ 15 червня. Fremdenblatt пише: Внаслїдок закритя Ради державної відпала нагода дати відповідь з авторитетної сторони на всїлякі зовсїм неоправданї закиди з причини поступованя поодиноких відділів войска і функціонерів підчас забурень минувшої осени. Важною відповідию на то можна уважати оголошене свого часу найвисше розпорядженє, де сконстатовано без виїмки коректне поступоване всїх войскових, а армії видано наймиродайнїйше сьвідоцтво, що она у всїм сповнила свій обовязок і може бути певною признаня.

Будапешт 15 червня. Після справозданя о станї засївів з дня 10 с. м. пшениця заповідає таку саму збірку як торік, скоро ржа не розширить ся; жито поправило ся, ячмінь єсть вдоволяючий.

Гаванна 15 червня. Було знову кілька стичок з повстанцями, з котрих погибло 42, а богато єсть раненых. Ґен. Пандо поробив в кількох сторонах Куби приготовленя, щоби не пустити Американцїв на Кубу.

Вашинґтон 15 червня. Адмірал Самсон доносить, що Іспанцї обійшли ся з раненими під Ґвантанамо Американцями дуже люто і страшно їх порубали.

Київ 15 червня. На полуднево-західній зелїзници недалеко Києва виховзнув ся поїзд з шин і льокомотива, тендер і 2 ваґони особові перевернули ся в багно. Нїхто не погиб; 17 осіб єсть більше або менше тяжко покалїчених.

Чи можеш зараз стати до роботи?

— Можу.

От і став я гарувати без кінця. Нїчим були мої довгі їзди на кони, мої перегони на кедрі, мої вправи ґімнастичні з тяжкими кулями в порівнаню з сею роботою! Ставлячі то найбільші спортсмени на цїлім сьвітї — задля кусника насущного хлїба.

Міхи з мукою, паки, звої грубого паперу, бочки з оселедцями, міхи з кавою, бочки з цукром, словом всї добутки з цїлого сьвіта треба було зносити на корабель і забирати звідтам. Я мусїв працювати без перерви аж корабель забрав весь свій набір, а за той час доки другий злагодив ся до такої самої роботи міг я проковтнути трохи хлїба і кусник сира до того. Відтак розпочинала ся робота на ново і з короткими перервами казали менї видержати аж до півночи. Коли мій баз уткнув менї до руки півтора корони, сказав він: Пильна робота! Завтра досьвіта о пятій годинї на „Оріонї“ коло комори митової.

Я пішов утомлений домів і ляг таки в одежи на постїль, казав ся збудити і принести собі кави о пів до пятої і заснув як колода. Коли мене розбудили о назначеній порі, хотїв я встати, але перевернув ся назад на постїль, як би перепуджений.

— Ага, перший день при наборі — сказала моя ґаздиня і усьміхнула ся подаючи менї каву. Перший день то найтяжший, так, так, я то знаю.

Я випив чим скорше каву, схопив ся з постелї, хоч менї плечі як би поломило, обмив лице мокрим ручником і побіг до порту.

По дорозї болїли мене підошви, в ногах рвало, крижі аж корчило від болю; менї здавало ся, як би хтось розпалений рожен запхав менї в карк. Але я ставив ся па місци на пятнайцять мінут скорше, як був час назначений.

Баз вже був.

— А що там чувати?

— Якось перейде.

— За чверть години роботи, не будеш вже нїчого чути.

Почало ся то саме знову. Робота без відпочинку цїлими годинами, кусень хлїба і щось до него, пів години дрімоти на міхах з мукою а відтак о півночи домів.

Хиба-ж менї цїлий вік так працювати, як віл? Я подивив ся по моїх товаришах. Позгинані плечі, карки як у ґлядіяторів, жили як посторонки, долонї як з зелїза а руки як махи. Чому то фізичної роботи не роздїлять на сїм сьвітї? Одні слабують, бо їх тїло не має руху, другі слабують, бо за богато єго мають. Кождий урядник повинен би що лїта працювати кілька місяцїв як ставляч, а кождий ставляч повинен би на такий самий час поїхати до купелїв.

До тижня дістав я вже до моєї щоденної платнї пятьдесять ер додатку. Коли баз мене о тім повідомив, сказав я до него:

— Я не хочу цїле моє житє служити ставлячем. Я би хотїв дістати якесь місце на кораблю. Але я тут мушу працювати без перерви і не маю анї хвильки часу поговорити о тім з якимсь капітаном.

Я за тебе поговорю. Не жури ся.

Минав тиждень за тиждень, але о якімсь місци анї чутки. За то став я здогадувати ся, що баз не радо хотїв би мене збути ся, бо з мене був добрий робітник. Він підоймав ся гуртом кождого набору, а що нам платив за день, то було в его інтересї не пускати добрих робітників.

Таке то, навіть і добродушні люди знають ся на вартости гроша.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).